

Državni izpitni center

P 2 2 3 S 3 1 0 1 3

ZIMSKI IZPITNI ROK

VZGOJA PREDŠOLSKEGA OTROKA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 15. februar 2023

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

1. DEL

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ A	
2	1	♦ D	
3	1	♦ B	
4	1	♦ C	
5	1	♦ C	
6	1	♦ B	
7	1	♦ C	
8	1	♦ A	
9	1	♦ C	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	1	♦ DA	
	1	♦ NE	
	1	♦ DA	
	1	♦ NE	
	1	♦ NE	
	1	♦ DA	
	1	♦ NE	
Skupaj	7		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	1	♦ komunikacija	
12	2	♦ nevarne/posebne ♦ nevarno okolju/onesnažuje vodo	
13	2	♦ možgani ♦ 12/dvanajstih	
14	2	♦ dnevni (program) ♦ poldnevni (program) ♦ krajši (program) ♦ vzgojno-varstvena družina	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.
15	2	♦ glasbo/zvok ♦ materinim	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Otrok, ki se rodi po 42. tednu nosečnosti. ♦ Nosečnost/gestacijska doba je daljša od 42 tednov. 	
17	1	♦ Gnetljivost je lastnost živčnega sistema majhnega otroka in se kaže v izredni duševni gnetljivosti – dostopnost za sprejemanje vtisov iz okolja, v katerem se otrok razvija.	
18	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Otrok imenuje vse odrasle moške »oči«. ♦ Otrok vse pse, ki jih vidi, poimenuje z lastnim imenom, npr. Bobi, ker je tako ime njihovemu psu. ♦ Otrok tudi hrčku, morskemu prašičku ali drugim majhnim živalim z dlako reče »muca« ... 	
19	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ umivanje rok ♦ umivanje obraza ♦ po potrebi preoblačenje ♦ menjava mokrih nogavic ♦ previjanje ♦ brisanje zadnjice ... 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Skupno število točk 1. dela: 30

2. DEL

Splošno navodilo

Če kandidat pri nalogi iz posameznega modula odgovarja s pojmi in izrazi drugega modula, rešitev ocenimo kot pravilno, če je odgovor vsebinsko ustrezen.

1. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	3	<p>šest od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ vzgojitelji mora aktivno sodelovati s starši pri uvajanju otroka v vrtec ♦ uvajanje naj traja tako dolgo, kot otrok to potrebuje (priporočljivo pa je, da ne dalj kot en mesec) ♦ pri otroku mora podpirati občutek varnosti ♦ pomemben je prijeten in empatičen jutranji sprejem otroka ♦ otroka naj večkrat pokliče po imenu in se z njim osebno pogovori ♦ otroku naj priskoči na pomoč, ko presodi, da otrok to potrebuje ♦ izbira naj takšne metode in načine dela, ki pri otroku vzbujajo veselje in željo po sodelovanju ♦ v primeru prilagoditvenih težav naj o tem takoj obvesti starše, otroku pa nameni posebno pozornost ... 	<p>Za šest pravilnih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.</p>
1.2	2	<p>dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Starši skupaj z otrokom obišejo vrtec (še preden ga pripeljejo prvi dan na uvajanje) ter si ogledajo notranji in zunanji prostor. ♦ Še pred uvajanjem odidejo z otrokom na vrtčevsko igrišče, kjer se skupaj z otroki in vzgojitelji pogovarjajo o igri, igračah, dejavnostih v vrtcu ... ♦ Starši otroku doma pripovedujejo, da je vrtec prijeten kraj, kjer se otroci igrajo, plešejo, poslušajo pravljice ... ♦ Starši otroka navajajo, da je nekaj časa v družbi drugih ljudi (dedek, babica, družinski prijatelji ...). ♦ Starši otroku pripovedujejo o razlogih za vstop, ga prepričajo, da ga ob dogovorjeni uri pridejo iskat v vrtec ... 	
Skupaj	5		

2. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ odtujeni odnosi v družini: rast otroka brez ljubezni, ločitev staršev, čustvene motnje ... ♦ napačne vloge: otrok kot nadomestilo za partnerja, otrok je orožje v rokah staršev pri njenem medsebojnem boju ... ♦ privilegirani položaji prvorojencev ali ločevanje po spolu ♦ neenotna družinska vzgoja: različni vzgojni prijemi staršev, nedoslednost v vzgoji, nenaden prehod iz anarhične v avtoritarno vzgojo ... ♦ neustrezna komunikacija: destruktivna ali nekulturna komunikacija ... ♦ pretirano zaščitniški odnos do otroka: otroku ne omogočajo razvoja samostojnosti, otroku dajo vse in nič ne zahtevajo ... ♦ nezreli starši ♦ ... 	Za navedbo treh pravilnih dejavnikov z ustrezno pojasnitvijo 3 točke. Za navedbo dveh pravilnih dejavnikov z ustrezno pojasnitvijo 2 točki. Za samo navedbo treh pravilnih dejavnikov brez pojasnitve 1 točka.
2.2	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ stabilni ♦ nepremočljiv podplat ♦ nehrseč podplat ♦ zračni ♦ ustrezne velikosti ♦ enostavni za obuvanje ... 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.
Skupaj	5		

3. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Mojca bo odpeljala v miren kotichek (odmaknila od drugih otrok) in jo umirila. ♦ Oko bo sprala s čisto toplo vodo, tako da bo spirala odprto oko proti korenu nosa, brez uporabe gaze, robčka ... ♦ Če tujek ostane v očesu, je potrebna oskrba zdravnika. 	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
3.2	2	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ telesna: otrok povzroči telesno ali materialno škodo z metanjem stvari, brcanjem, grizenjem ... ♦ neposredna: opazna agresivnost; jasno je, kdo od posameznikov se agresivno vede ♦ proaktivna: uporaba moči za nadvladovanje druge osebe; proaktivno agresiven je tisti, ki se začne prvi v odnosu agresivno vesti ... 	Za poimenovanje in opis ene agresivnosti 2 točki. Za poimenovanje ALI opis 1 točka
3.3	1	♦ Metoda seznanjanja in prepričevanja: otroka seznanjamo s pravili takoj, ko razume govor. Skušamo mu razložiti pomen pravil, mu pojasniti, zakaj ravnamo tako in ne drugače. Otroka skušamo o potrebnosti pravil prepričevati (razumsko mu razložimo, zakaj je nekaj pomembno).	Za pravilno poimenovanje in opis metode socialnega učenja 1 točka.
Skupaj	4		

4. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Regresivna razvojna sprememba ali regresivno vedenje pomeni premik od bolj kompleksnega, učinkovitega, razvitega k manj kompleksnemu, razvitemu, učinkovitemu vedenju. 	
4.2	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Konflikti med sorojenci se povečajo oziroma so bolj pogosti, ko mlajši dopolni 18 mesecev. ♦ Sorojenci razvijejo bolj pristne odnose, če se starši manj vmešavajo v njihova nesoglasja. ♦ Istospolni sorojenci so si pogosteje čustveno bližje kot sorojenci različnega spola. ♦ Enakopravnost sorojencev lahko pričakujemo, ko mlajši dopolni 12 let ... 	
4.3	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Je nevarno, saj ob človeškem ugrizu do krvi v kri prehajajo mikroorganizmi iz ust. 	
4.4	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Pogovorna/govorilna ura: individualni pogovor vzgojiteljice s starši otroka, namen je globlji pogovor o otroku, njegovih močnih področjih in dosežkih prav tako pa tudi o morebitnih težavah, neustreznem vedenju. Namen pogovora je najti najboljše možne rešitve za otrokov razvoj ... 	Za pravilno poimenovanje in opis formalne oblike 1 točka.
Skupaj	5		

5. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Dečka pomiri. ♦ Roko imobilizira ob telesu. ♦ Pokliče starše, ki dečka odpeljejo k zdravniku. ♦ Napiše zapisnik. 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.
5.2	3	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ gibanje: hoja po različnih površinah/tek po različnih površinah/premagovanje ovir/poskoki ... ♦ jezik: poimenovanje oblačil/predmetov/površin ... ♦ umetnost: izvaja izštevance in rajalne igre/poslušaj, posnema in razlikuje zvoke iz narave/sodeluje pri fotografiranju ... ♦ narava: opazuje vreme/skrbi za zdravje/opazuje okolico/razlikuje živo in neživo naravo ... ♦ družba: sodeluje s skupino/upošteva pravila vedenja/skrbi za urejenost ... ♦ matematika: poimenovanje oblik/orientacija v prostoru/odgovarja na vprašanja, ki se začenejo z zakaj/raziskuje okolico/razporeja po določenem pravilu ... 	Za navedbo petih pravilnih rešitev z ustrezno dejavnostjo 3 točke. Za navedbo štirih ali treh pravilnih rešitev z ustrezno dejavnostjo 2 točki. Za navedbo dveh pravilnih rešitev z ustrezno dejavnostjo ALI navedbo petih pravilnih rešitev brez dejavnosti 1 točka.
Skupaj	5		

6. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Držimo se za vrstico. ♦ Ne skačemo. ♦ Ves čas hodimo po pločniku. ♦ Pazimo drug na drugega. ♦ Gledamo pod noge ... 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.
6.2	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ načelo razvojno-procesnega pristopa – otroku omogočamo pridobivanje novih izkušenj/novih znanj ... ♦ načelo omogočanja izbire in drugačnosti – otrok izbere eno izmed ponujenih dejavnost ♦ načelo enakih možnosti in upoštevanja različnosti med otroki – upoštevamo značilnosti in sposobnosti posameznega otroka ♦ načelo sodelovanja s starši – starše obvestimo, da bomo odšli na sprehod v okolico vrtca ... 	Za navedbo treh pravilnih rešitev z ustreznim primerom 3 točke. Za navedbo dveh pravilnih rešitev z ustreznim primerom 2 točki. Za navedbo ene pravilne rešitve z ustreznim primerom ALI navedbo treh pravilnih rešitev brez primera 1 točka.
6.3	2	značilnosti hoje, ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ samostojna hoja se pri večini otrok razvije med 9 in 13 mesecem starosti ♦ otroci poleg korakov sprva delajo tudi bočne korake in korake nazaj ♦ pričakovano sosledje oblik gibanj v razvoju hoje je plazenje, lazenje, stoječi položaj, hoja ob opori, samostojna hoja ... značilnosti teka, ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ do konca 2. leta večina malčkov usklajeno teče ♦ prvi poskusi teka so podobni hitri hoji ♦ pravi tek se oblikuje okoli 4. leta ... 	
Skupaj	7		

7. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7.1	1	♦ Starši prebirajo knjige z otroki tako, da se o zgodbi pogovarjajo, otroci postavljajo vprašanja o knjigi, zgodbi sledijo prek slik ...	
7.2	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ 3 in 4 leta stari otroci rišejo znake, podobne črkam, in jih kombinirajo z risbo ♦ črke si izmišljujejo (različne oblike) in jim dajejo pomen ♦ pri 5 letih skušajo prave črke uskladiti z glasovi ♦ otroci v glavnem pišejo z velikimi tiskanimi črkami ♦ pogosto pišejo zrcalno in se podpišejo od desne proti levi ... 	

7.3	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pripovedujejo in berejo otrokovi starosti primerne pravljice, zgodbe, uganke, pesmice ... ♦ Otroku omogočajo stik s knjižnim jezikom/ omogočajo mu spoznavati tudi knjižno zvrst jezika. ♦ Z otroki se pogovarjajo v »neotroškem jeziku« in ga spodbujajo pri uvajanju komunikacije. ♦ Pozorno poslušajo komunikacijo med otroki in poskušajo teme, ki jih je uvedel otrok sam, razširiti in poglobiti. ♦ Izkoristijo priložnosti za poglobljen pogovor z otroki. ♦ Poznajo otrokov razvoj, temu prilagodijo svoja pričakovanja glede otrokove jezikovne zmožnosti. ♦ Pri spodbujanju jezikovne zmožnosti uporabljajo čim več različnih knjig z različnih področij/neumetnostna besedila/pravljice ... ♦ Otroku omogočajo, da se s knjigami igra, jih gleda ... ♦ Spodbujajo intimnost majhnih skupin med pripovedovanjem/branjem ... ♦ Otroka spodbujajo, da samostojno pripoveduje o prebranem/da razpravlja o prebranem ... ♦ Spodbujajo otroka pri igri in besedni/verbalni komunikaciji ... ♦ Omogočajo otroku dostop do za starostno obdobje najprimernejših virov/priročnikov/ leksikonov/slovarjev ... 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.
Skupaj	5		

8. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Matic je na predkonvencionalni/1. stopnji moralnega presojanja. ♦ Svoje vedenje (udarec v trebuh) pojasnjuje po načelu »jaz tebi – ti meni« oziroma »daj – dam«, kar je značilno za predkonvencionalno stopnjo po Kohlbergu. 	
8.2	2	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Dogovor o skupnih pravilih: kako potekajo skupne dejavnosti, kako se pripravimo na odhod nekam, kaj moramo storiti pred počitkom/prehranjevanjem ... ♦ Pravila morajo posebej preganjati trpinčenje med otroki: posredno in neposredno; izražena naj bodo čim bolj nazorno ... ♦ Pri oblikovanju pravil morajo sodelovati tudi otroci: s tem se poveča verjetnost, da jih bodo upoštevali in spoštovali; izražena morajo biti v pravilni obliki ... ♦ Pogovorimo se tudi o posledicah, ki sledijo, če pravila kršimo ... 	Za tri pravilna poimenovanja in opise 2 točki. Za dve pravilni poimenovanji in opisa ALI tri pravilna poimenovanja brez opisa 1 točka.
Skupaj	4		

Skupno število točk 2. dela: 40